

Četrtek, 19. januar 2012

Veriga preskrbe s hrano

P7_TA(2012)0011

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. januarja 2012 o dobavni verigi za kmetijska obratna sredstva: struktura in posledice (2011/2114(INI))

(2013/C 227 E/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. junija 2011 o skupni kmetijski politiki proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. septembra 2010 o poštenih prihodkih za kmete: Bolje delujoča veriga preskrbe s hrano v Evropi ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. januarja 2011 o priznavanju kmetijstva kot strateškega sektorja v okviru zanesljive preskrbe s hrano ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2011 o pomanjkanju beljakovin v EU: kako rešiti ta dolgotrajni problem? ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju predhodnega poročila OECD iz maja 2011 o „Strategiji zelene rasti za prehrano in kmetijstvo“ ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju podatkov Eurostata o cenovnih kazalnikih za kmetijska obratna sredstva (vhodni stroški) in cenovnih kazalnikih za kmetijske proizvode (izhodne cene) ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki uvaja posebno ureditev za najbolj oddaljene regije,
- ob upoštevanju 3. postopka napovedovanja Stalnega odbora za raziskave v kmetijstvu pri Evropski komisiji (SCAR) o trajnostni potrošnji in proizvodnji hrane v svetu z omejenimi viri (februar 2011) ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju globalnega poročila Mednarodne ocene agronomske znanosti in tehnologije za razvoj (IAASTD) o kmetijstvu na razpotju (Global Report – Agriculture at a crossroads),
- ob upoštevanju poročila Skupnega raziskovalnega središča iz leta 2008 o sistemih kmetovanja z nizko porabo sredstev: ‚an opportunity to develop sustainable agriculture‘ ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju poročila Skupnega raziskovalnega središča iz leta 2007 z naslovom „Posledice, priložnosti in izzivi sodobne biotehnologije v Evropi“,
- ob upoštevanju poročila Skupnega raziskovalnega središča iz leta 2010 z naslovom „Zbirka referenčnih metod za analizo gensko spremenjenih organizmov“,
- ob upoštevanju poročila Skupnega raziskovalnega središča iz leta 2010 z naslovom „Učinki cilja EU za biogoriva na kmetijske trge in rabo zemljišč: primerjalna ocena modeliranja“,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0297.

⁽²⁾ UL C 308 E, 20.10.2011, str. 22.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0006.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0084.

⁽⁵⁾ <http://www.oecd.org/dataoecd/38/10/48224529.pdf>.

⁽⁶⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/research/agriculture/conference/pdf/feg3-report-web-version.pdf>.

⁽⁸⁾ http://agrienv.jrc.ec.europa.eu/publications/pdfs/LIFS_final.pdf.

Četrtek, 19. januar 2012

- ob upoštevanju Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju zakonodajnih predlogov o reformi skupne kmetijske politike, ki jih je Komisija predstavila 12. oktobra 2011 (COM(2011)0625, COM(2011)0627, COM(2011)0628, COM(2011)0629, COM(2011)0630, COM(2011)0631), in predloga uredbe o enotni SUT,
  - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A7-0421/2011),
- A. ker je veliko nihanje cen kmetijskih pridelkov in kmetijskih obratnih sredstev povečalo negotovost dohodka kmetij in dolgoročnih naložb kmetov, zlasti v osamljenih, gorskih, otoških in najbolj oddaljenih regijah, ki se zaradi oddaljenosti in osamljenosti soočajo z visokimi dodatnimi stroški, ki negativno vplivajo na prihodke kmetov v teh regijah;
- B. ker so se celotni vhodni stroški za kmete v EU med leti 2000 in 2010 po podatkih Eurostata zvišali povprečno za 40 %, odkupne cene na kmetijah pa povprečno za manj kot 25 %; ker so se vhodni stroški za energijo in maziva v tem desetletju povečali za 60 %, za umetna gnojila in sredstva za izboljšanje tal za skoraj 80 %, za živalsko krmo za več kot 30 %, za stroje in drugo opremo za okoli 36 %, za semena in sadilni material za skoraj 30 % ter za fitofarmacevtska sredstva za skoraj 13 %, kar poudarja potrebo po olajšanju dostopa kmetov do cenejših obratnih sredstev, zlasti s svetovnega trga;
- C. ker visoke cene hrane ne pomenijo samodejno višjih dohodkov za kmete, predvsem zaradi hitre rasti stroškov kmetijske pridelave ter čedalje večje razlike med cenami proizvajalcev in potrošniškimi cenami;
- D. ker lahko višji proizvodni stroški in težave pri prenašanju teh stroškov navzdol po prehranski dobavni verigi že kratkoročno ogrozijo preživetje nekaterih podjetij in proizvodno strukturo v nekaterih državah članicah, zaradi česar se bo poslabšala trgovinska bilanca (v prid uvozu) in povečala odvisnost od nestanovitnih zunanjih trgov;
- E. ker je potrošnik trenutno v slabšem položaju tudi zato, ker proizvajalci ne morejo prenesti izjemno hitro naraščajočih stroškov proizvodnih dejavnikov na velike trgovce, ki te naraščajoče stroške prelagajo na potrošnika in pri tem pobirajo visoke profitne marže;
- F. ker naj bi se pritiski za rast cen obratnih sredstev nadalje povečevali zaradi omejenosti virov, naraščajočega povpraševanja po hrani v gospodarstvih v vzponu in politik, ki kmetom v EU otežujejo dostop do cenejše krme, ki je na voljo na svetovnem trgu;
- G. ker lahko proizvodnja hrane redno ogroža vrsta dejavnikov, med katerimi so tudi učinki škodljivcev in bolezni, razpoložljivost naravnih virov in naravne nesreče;
- H. ker je kmetijstvo EU trenutno močno odvisno od uvoza surovin, večinoma fosilnih goriv, ter tudi živalske krme in redkih mineralov za izboljšanje tal, kot so fosfati, in je zato občutljivo na podražitve; ker je to vzbudilo velike skrbi glede konkurenčnosti kmetov v EU, zlasti v sektorju živinoreje,
- I. ker ima sedanja nestanovitnost cen evropsko in svetovno razsežnost ter je zato treba na ravni Skupnosti najti posebno rešitev za agroživilsko verigo, ki ima strateško vlogo v Uniji, medtem ko so usklajeni ukrepi potrebni že v svetovnem okviru na ravni skupine G-20;

⁽¹⁾ UL L 309, 24.11.2009, str. 71.

Četrtek, 19. januar 2012

- J. ker je EU vse bolj odvisna od proizvodnih dejavnikov, ki so potrebni za ohranitev kmetijstva v Evropi; ker je zato treba pozvati k hitremu zmanjšanju te odvisnosti, in sicer z naložbami in odločitvami na čisto politični ravni, ter tako zagotoviti, da bo EU bolj samozadostna pri preskrbi s hrano;
- K. ker je EU močno odvisna od uvoza fosilnih goriv: ker je učinkovitejša raba virov ključni vidik strategije Evropa 2020 in načrta Komisije za Evropo, gospodarno z viri;
- L. ker je kmetijska proizvodnja v EU v glavnem odvisna od nafte in ker je veriga preskrbe s hrano močno odvisna od razpoložljivosti in cenovne dostopnosti nafte; ker naj bi začela svetovna proizvodnja nafte upadati za povprečno 2–3 % letno;
- M. ker je rast cen surove nafte neločljivo povezana z zvišanjem kmetijskih vhodnih stroškov in povzroča višje cene energije, krme in gnojil, kar vpliva na svetovno proizvodnjo hrane;
- N. ker je proizvodnja kmetijskih gnojil v celoti odvisna od razpoložljivih zalog fosfatnih kamnin; ker je cena fosfatnih kamnin v obdobju 2007/2008 porasla za 800 % in bi njihova dobava utegnila doseči vrhunec do leta 2033–2035, potem pa jih bo na voljo vse manj;
- O. ker se stroški, zlasti v sektorju živinoreje, zvišujejo tudi zaradi čedalje strožjih fitosanitarnih zahtev, zahtev glede dobrega počutja živali, varstva okolja, higienskih zahtev ter zahtev za varnost hrane, zaradi česar se konkurenčnost evropskih proizvajalcev še naprej znižuje v primerjavi s proizvajalci iz tretjih držav, ki jim ni treba izpolnjevati teh strogih zahtev;
- P. ker je EU postavila visoke standarde na področju varnosti hrane ter varovanja ljudi in okolja, kar vpliva na trajanje in stroške razvoja novih praks in orodij na stopnjah pred in po kmetijski pridelavi v prehranski verigi;
- Q. ker se potrošniki zaradi manjše kupne moči vse pogosteje odločajo za proizvode slabše kakovosti, za katere veljajo nižji varnostni standardi kot za proizvode iz EU in ki niso sledljivi, zlasti v primeru mesa;
- R. ker se v povprečju 42 % vse dobavljene vode v Evropi uporabi v kmetijstvu (v Grčiji 88 %, Španiji 72 %, na Portugalskem 59 %), ker so se stroški namakanja, odvajanja vode v močvirnatih regijah in izsuševanja znatno zvišali, da bi tako izboljšali učinkovitost tehnologij namakanja, in ker se nekaj vode, ki se porabi v kmetijstvu, vrne v naravni vodni cikel;
- S. ker cene kmetijskih zemljišč in stroški najema zemljišč neposredno vplivajo na zmožnost preživetja kmetij in na možnosti mladih novih udeležencev, da se uveljavijo v kmetijstvu;
- T. ker je koncentracija dobaviteljev kmetijskih obratnih sredstev na trgu zelo visoka, pri čemer šest podjetij obvladuje skoraj 75 % trga s kemikalijami za uporabo v kmetijstvu, tri podjetja pa 45 % trga semen; ker ta koncentracija prispeva k ohranjanju visokih cen semen in zelo slabo vpliva na raznovrstnost poljščin ter ker imajo kmetje le omejen vpliv na trende gibanja cen; ker je tako na stopnjah pred kmetijsko pridelavo kot tudi na področju trgovine s hrano (na drobno) prisotna velika tržna koncentracija, ki povzroča dodaten stroškovni pritisk na kmetijstvo;
- U. ker zakonodajne in strukturne spremembe v sektorjih obratnih sredstev nesorazmerno vplivajo na preživetje in konkurenčnost malih proizvajalcev (manj razširjenih posevkov) ter ker je treba vedeti več o učinku teh sprememb;

Četrtek, 19. januar 2012

- V. ker povišane cene goriva, gnojil in krme najbolj zvišujejo stroške za kmete;
- W. ker je, glede na izredna nihanja cen kmetijskih proizvodov v vsej prehranski verigi in s tem povezane finančne špekulacije, za večjo konkurenco in odpornost na nestanovitnost cen bistvenega pomena tudi preglednost trga na stopnjah pred prehransko verigo,
- X. ker so potrebne dolgoročne naložbe v učinkovitejše upravljanje vložkov in virov, vključno z energijo, prstjo in hranilnimi snovmi, v tehnologijo za vodo, semena ter v kemikalije za uporabo v kmetijstvu, da bi odgovorili na nove ekonomske in okoljske izzive, tudi v okviru strategije Evropa 2020; ker so svetovalne službe, institucionalne izboljšave in inovacije, ki zadevajo rabo obratnih sredstev, ter ravnanja, znanja in spretnosti kmetov ključni za privzemanje bolj trajnostnih in inovativnih sistemov kmetovanja, ki učinkoviteje izrabljajo vire;
- Y. ker je fermentacija gnojevke zaželeno z vidika pridelave rastlin in z ekološkega vidika, pri čemer pa je treba zagotoviti spodbude za proizvodnjo energije iz biomase in na ta način prispevati k trajnostnosti kmetij;
- Z. ker so v kmetijstvu precejšnje možnosti za varčevanje z energijo in prihranek stroškov z izboljšano energetsko učinkovitostjo, ki bi jih bilo mogoče še dodatno izboljšati z lokalno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki bi v celoti izkoristila potencial teh virov (zlasti vetrna in sončna energija, biomasa, bioplin, biogoriva, uporaba odpadkov itd.);
- AA. ker lahko kolobarjenje prispeva k blažitvi podnebnih sprememb in omogoča trajnostno uporabo umetnih gnojil in pesticidov;
- AB. ker bi pridelava stročnic v EU in izboljšani sistemi krmljenja s travo zmanjšali primanjkljaj beljakovin v EU in njeno odvisnost od uvoza krme ter bi lahko prinesli velike ekonomske koristi za kmete, vendar ne bodo univerzalna rešitev za obstoječa številna neravnovesja v verigi preskrbe kmetij z obratnimi sredstvi in bi poleg tega povzročili zmanjšanje pridelave drugih poljščin, pri kateri se viri učinkoviteje izkoriščajo;
- AC. ker lahko semena, shranjena na kmetijah, v določenih okoliščinah in v primeru določenih vrst nadomeščajo trgovska semena;
- AD. ker se velike količine kmetijskih pridelkov zaradi neustreznega shranjevanja in prevoza pokvarijo in jih je treba odstraniti, tako da jih ni mogoče več uporabiti kot hrano ali krmo (FAO, Svetovne izgube hrane in živilski odpadki, 2011);

Splošne rešitve

1. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo preglednost cen obratnih sredstev na kmetijah in zagotovijo upoštevanje in izvajanje pravil konkurence na stopnjah pred prehransko verigo in po njej;
2. poziva k boljšemu nadzoru in analizi ekonomskih osnov na ravni EU in na svetovni ravni, ki pojasnjujejo naraščanje cen hrane, zlasti povezave med nihanjem ponudbe in povpraševanja, pa tudi vse močnejših povezav med gibanji cen energije, obratnih sredstev in osnovnih živil;

Četrtek, 19. januar 2012

3. poziva Komisijo, naj izboljša analizo vzrokov skrajnih tržnih nihanj in si prizadeva za večjo jasnost glede povezav med špekulacijami in kmetijskimi trgi ter energetskimi trgi in cenami osnovnih živil; poudarja, da je treba to vključiti v okvir prizadevanj za boljšo regulacijo, večjo preglednost in bolj kakovostne informacije na finančnih trgih na svetovni ravni in na ravni EU, tudi v prihodnji pregled direktive o trgih finančnih instrumentov in direktive o zlorabi trga;
4. poziva Komisijo, naj spodbuja učinkovitejše kmetijske prakse in izboljšano trajnostno upravljanje kmetijskih virov, da bi ustvarili stabilno in produktivno kmetijstvo, zmanjšali vhodne stroške in izgubo hranil ter pospešili inovacije, učinkovitost rabe virov, učinkovitost in trajnost v sistemih kmetovanja; je prepričan, da bi bilo mogoče to izvesti v okviru napovedanega evropskega partnerstva za inovacije za kmetijsko produktivnost in trajnostnost; poudarja, da je treba oblikovati celosten pristop za kmete, ki uravnoveša vse vidike kmetovanja (proizvodnjo, okolje, prihodke, socialno razsežnost);
5. poziva Komisijo, naj še naprej podpira trajnostno in produktivno kmetijstvo, da bi se lahko soočili z okoljskimi in prehranskimi izzivi ter zagotovili, da bo kmetijstvo še naprej dobičkonosno in konkurenčno na svetovnem trgu;
6. pozdravlja evropsko orodje za spremljanje evropskih cen hrane, ki ga je oblikoval Eurostat, in ustanovitev foruma na visoki ravni za boljše delovanje verige preskrbe s hrano, ki morata vključevati sektor obratnih sredstev na stopnjah pred kmetijsko pridelavo in bi morala prinesiti večjo preglednost gibanja cen obratnih sredstev in omogočiti boljše odkupne cene na kmetijah; vztraja, da je treba redna poročila o napredku in konkretne predloge posredovati Evropskemu parlamentu ter o tem razpravljati z njim;
7. meni, da primarni proizvajalci ne morejo v celoti izkoristiti naraščajočih proizvodnih cen, saj nanje na eni strani pritiskajo nizke odkupne cene na kmetijah zaradi moči predelovalcev in dobaviteljev, po drugi strani pa visoke cene obratnih sredstev, ki so posledica vse večje koncentracije dobaviteljev obratnih sredstev;
8. poziva Komisijo, naj bolje oceni vpliv zakonodaje EU na trajnostnost in konkurenčnost evropskega kmetijstva; meni, da je treba zlasti upoštevati stroške zagotavljanja skladnosti z zakonodajo in vplive, ki jih to ima za razpoložljivost in ceno obratnih sredstev;
9. poziva nacionalne in evropske organe, pristojne za konkurenco, naj obravnavajo zlorabe prevladujočega položaja agroživilskih trgovcev, trgovine z živili na drobno in dobaviteljev obratnih sredstev ter pri tem uporabljajo protimonopolno zakonodajo EU, zlasti v sektorju gnojil, kjer kmetje zelo težko vnaprej kupujejo ključna gnojila; meni, da bi morali zato evropski organi, pristojni za konkurenco (GD za konkurenčnost itd.), razmisliti o uvedbi celovite preiskave sektorja, da bi se spopadli z vsemi morebitnimi protikonkurenčnimi praksami.
10. poudarja, da je treba pred vsakršnim ukrepanjem na tem področju najprej nepristransko in strogo opredeliti pojme zlorabe ter nepoštenih in nekonkurenčnih praks, da se omogočijo potrebne posebne oblike regulacije in spremljanja;
11. poziva Komisijo, naj nujno poglobljeno razižiše razlike v pristopih 27 nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, in ustreznih politik ter spodbuja rešitve, ki vključujejo vse partnerje v verigi proizvodnje hrane in preprečujejo, da bi imel en člen ali peščica členov v verigi preskrbe z obratnimi sredstvi ali v proizvodni verigi prevladujoč položaj, kar pogosto škoduje kmetom;
12. meni, da je treba uvesti sistem za učinkovit nadzor takih praks z upravnimi ali pravnimi sredstvi in oblikovati mehanizem za oceno in spremljanje držav članic s strani Komisije, pri čemer je treba hkrati uvesti dovolj odvračilne in pravočasne sankcije;

Četrtek, 19. januar 2012

13. poudarja tudi potrebo po vseevropskem sistemu za izmenjavo informacij o dobrih praksah na področju hranil, energije in naravnih virov ter upravljanja drugih obratnih sredstev, da bi tako dosegli njihovo večjo učinkovitost;

14. poziva, naj nova skupna kmetijska politika vsebuje posebne ukrepe za podporo boljšemu in učinkovitejšemu upravljanju z viri in trajnostnim praksam, ki zmanjšujejo rabo in stroške obratnih sredstev ter izboljšuje zmožnost kmetov za prilagajanje na nestanovitnost cen, vključno z ukrepi v podporo kratkim dobavnim verigam za obratna sredstva in prehranskim verigam;

15. pozdravlja dejstvo, da se Komisija bolj osredotoča na biogospodarstvo; poziva, naj se znaten del naslednjega raziskovalnega okvirnega programa nameni za raziskave in razvoj učinkovite rabe in upravljanja kmetijskih obratnih sredstev in izboljšanje učinkovitosti kmetijstva; poudarja, da je treba rezultate raziskav pretvoriti v praktično izboljšanje kmetijske proizvodnje z usposabljanjem kmetov in gradnjo njihovih zmogljivosti; poudarja, da je v tem smislu potrebno boljše sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem ter organizacijami kmetov, s čimer bi zagotovili praktično uporabo na terenu, ki bi lahko izboljšala in posodobila panogo;

16. poziva Komisijo in države članice, naj nadalje proučijo vlogo, ki bi jo lahko imela združenja proizvajalcev in zadruga pri organizaciji kolektivnih nakupov kmetijskih obratnih sredstev, da bi okrepili pogajalski položaj kmetov glede na industrijo na prehodnih stopnjah;

17. poziva Komisijo, naj bolje obvešča kmete in potrošnike o potrebi po učinkovitejšem upravljanju z energijo, vodo in naravnimi viri v vsej prehranski verigi, da bi znatno zmanjšali tratenje virov in hrane;

18. se zaveda, da je trajnostna rast ena od ključnih prednostnih nalog v okviru strategije Evropa 2020 in da je EU zaradi odvisnosti od fosilnih goriv izpostavljena pretresom na teh trgih; poudarja, da je treba te omejene vire nadomestiti z dovolj zanesljivimi alternativami, pri čemer je treba upoštevati ravnovesje med ohranjanjem proizvodnje hrane in spodbujanjem pridobivanja energije;

Energija

19. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo naložbe v varčevanje z energijo in v proizvodnjo energije iz obnovljivih virov na kmetijah (veter, sončna energija, energija iz biomase, bioplin, geotermalna energija itd.) ali v okviru lokalnih partnerskih projektov (veter, sončna energija, bioplin, geotermalna energija itd.), ki jih promovirajo lokalne zainteresirane strani, s posebnim poudarkom na uporabi odpadkov in stranskih proizvodov;

20. poudarja pomembnost predelave živalskega gnoja, s čimer dobimo ne le obnovljiv vir energije, temveč tudi razbremenimo okolje in nadomeščamo umetna gnojila v obliki mineralnih koncentratov; poziva Komisijo, naj v direktivi o nitratih prizna predelan gnoj kot nadomestek za umetno gnojilo, da bi lahko gnoj uvrstili med vire energije;

21. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da ukrepi javne podpore za biomaso in biogoriva, vključno z bioplinom, ne bodo prispevali k netrajnostni konkurenci za vire med proizvodnjo hrane in energije, saj mora ta biti trajnostno organizirana;

22. poziva Komisijo in države članice, naj pomagajo ustvariti nov prihodek za kmete, tako da olajšajo vključevanje energije in toplote, proizvedene iz obnovljivih kmetijskih virov, v zasebne in javne energetske sisteme in omrežja;

23. meni, da je treba zagotoviti učinkovite ukrepe za varčevanje in upravljanje z energijo na kmetijah in na lokalni ravni po vsej EU s pomočjo programov razvoja podeželja ter neobveznih ukrepov ekologizacije pridelave skupne kmetijske politike;

Četrtek, 19. januar 2012

24. poziva Komisijo, naj analizira stroške za energijo v različnih obstoječih sistemih kmetovanja in ponudnikih kmetijskih obratnih sredstev, predelovalni industriji in distribucijskih sistemih glede na produktivnost in izloške, pri tem pa upošteva energijsko učinkovitost in uporabo trajnostnih virov energije, da bi se odzvali na nove izzive;

Sredstva za izboljšanje tal in fitofarmacevtska sredstva

25. poziva, naj se glede na pozitiven učinek ki ga imajo na blažitev podnebnih sprememb, tla in kakovost vode ter zmožnost kmetov zmanjšati svoje lastne stroške, v reformo SKP po letu 2013 vključijo učinkoviti ukrepi in spodbude, kot so diverzifikacija pridelkov, vključno s stročnicami in kolobarjenjem, prilagojenim lokalnim razmeram;

26. nadalje poziva Komisijo in Svet, naj vključita naložbe v precizno kmetijstvo v izbirni vseevropski seznam ukrepov ekologizacije, ki jih je treba nagraditi v okviru SKP, saj imajo te inovativne prakse (kot je spremljanje razmer tal s pomočjo satelitske navigacije) podoben pozitiven vpliv na blaženje podnebnih sprememb, kakovost tal in vode ter finančno stanje kmetov (ob znatno manjši uporabi gnojil, vode, sredstev za izboljšanje tal, fitofarmacevtskih sredstev in pesticidov, kar bo zmanjšalo vhodne stroške kmetov);

27. poudarja, da je kmetijska proizvodnja EU odvisna od uvoza fosfatnih kamnin za proizvodnjo gnojil, pri čemer večino fosfatnih kamnin izkoplje pet držav na svetu; poziva Komisijo, naj obravnava to vprašanje;

28. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo recikliranje hranil (zlasti nitratov in fosfatov) iz tokov odpadkov, kar je pogojeno s temeljitimi raziskavami o možnostih njihove uporabe, ustreznim ravnanjem s potencialno nevarnimi snovmi in strogim nadzorom, ali še posebej recikliranje v smislu kaskadne uporabe po toplotni izrabi; v zvezi s tem poudarja, da se gnojnica, ki izpolnjuje zahteve glede kakovosti na podlagi zakonodaje o gnojilih in je namenjena predelavi v gnojilo, ne šteje za odpadek niti potem, ko je bila fermentirana v kmetijski napravi za proizvodnjo bioplina;

29. poziva Komisijo, naj bolje oceni vpliv izpada določenih fitofarmacevtskih sredstev na konkurenčnost in trajnostnost evropskega kmetijstva, pri čemer naj zlasti upošteva ustreznost proizvodov, ki so še na voljo, in vpliv manjšega števila proizvodov na trgu na cene;

30. poziva Komisijo, naj razmisli, kako zagotoviti nadaljnji obstoj manj razširjenih posevkov in oblik uporabe v prihodnosti, pri čemer je treba upoštevati in ravnati v skladu s skupno kmetijsko politiko ter vključiti vse, ki so povezani z verigo preskrbe s hrano;

Živalska krma

31. ponovno poziva Komisijo, naj Parlamentu in Svetu čim prej predloži poročilo o možnostih in priložnostih za povečanje domače proizvodnje stročnic v EU; poudarja, da bo večja domača proizvodnja stročnic sicer imela nekaj pozitivnih učinkov, vendar pa najverjetneje ne bo bistveno vplivala na uvoz krme iz držav zunaj EU; zato meni, da bo treba kratkoročno raziskati druge možnosti za odpravljanje primanjkljaja beljakovin v EU, in zlasti opozarja na ključno vlogo uvoza soje; poziva Komisijo, naj zagotovi, da ti ukrepi ne bodo ogrozili splošnega cilja EU, da se zagotovi zanesljiva preskrba s hrano z vidika produktivnosti in ravni proizvodnje;

32. ponovno poudarja, da je treba v novo SKP uvesti ustrezne ukrepe in instrumente, s katerimi bi podprli tiste kmete, ki pridelujejo stročnice, in bi tako lahko ne le zmanjšali primanjkljaj beljakovin v EU in nestanovitnost cen, temveč tudi izboljšali kmetijske prakse in rodovitnost tal;

Četrtek, 19. januar 2012

Semena

33. poziva Komisijo in države članice, naj ob upoštevanju ekonomske in okoljske koristi ter prispevka te prakse h kmetijski biotski raznovrstnosti v bližajoči se reviziji Uredbe (ES) št. 2100/94 o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti ohrani možnost za kmete, da uporabljajo semena, proizvedena in predelana na kmetijah, kot to določa člen 14(1) in (2) te uredbe; v zvezi s tem poziva k pravičnemu in uravnoteženemu pregledu žlahtniteljskih pravic in sedanjih omejitev uporabe semen, shranjenih na kmetijah, da bi izboljšali in poenostavili pravni okvir ter zagotovili ustrezno ravnovesje med potrebo po inovacijah ter ohranjanjem in krepitevijo raznolikosti rastlin, pa tudi izboljšali življenjski standard malih in srednje velikih kmetov;

34. poudarja pomen raziskovalnih projektov, ki proučujejo gojenje rastlinskih sort, ki dolgoročno ohranijo svoje značilnosti, ter spodbuja države članice in Komisijo, naj poleg ukrepov za spodbujanje lokalne pridelave krmnih rastlin, kot so lan, tritikala in grahorasta grašica (*Vicia Lathyroides*) podprejo tudi take projekte;

35. poziva Komisijo, naj razmisli o uvedbi evropske banke semen, da bi shranili in ohranjali genetsko raznolike rastline, preprečevali izgubo biotske raznovrstnosti in povezali raznovrstnost poljščin s kulturno dediščino držav članic;

36. ob prihajajoči svetovni konferenci Rio+20 poziva k novi pobudi EU o ohranitvi, trajnostni rabi in kakovostnem trženju kmetijske biotske raznovrstnosti, da bi povečali dodano vrednost kmetovanja;

Cene zemljišč in najem zemljišč

37. poziva Komisijo, naj opravi študijo o vplivu zakupa zemljišč in višjih stroškov za nakup ali zakup zemljišč na kmetijske sektorje v državah članicah EU;

38. poudarja, da lahko pravice do enotnih plačil na kmetijo, ki temeljijo na preteklih vrednostih ali jih je mogoče prodati brez zemlje, po napihnjenih cenah kupijo vlagatelji in špekulanti, da bi ustvarili prihodek in ne zato, da bi aktivno kmetovali; ugotavlja, da nastala izkrivljanja učinkujejo kot znaten vhodni strošek in ovira za vstop novih kmetov; poziva Komisijo, Parlament, države članice in regije, naj zagotovijo ustrezno rešitev za te težave v okviru reforme skupne kmetijske politike in naj zagotovijo, da bodo do plačil upravičeni vsi kmetje, ki se aktivno ukvarjajo s kmetijstvom;

39. poziva Komisijo, naj izdela poročilo o vplivu rabe tal za infrastrukturo, gradnjo stanovanj in nadomestne površine na stroške kmetij;

Voda

40. poziva Komisijo, naj si v okviru reforme SKP in okvirne direktive o vodah prizadeva za boljše namakalne sisteme in sisteme za odvajanje in skladiščenje vode v kmetijstvu, ki učinkoviteje porabljajo vodo, ter naj upošteva izboljševanje zmogljivosti tal za skladiščenje vode ter zbiranja vode na suhih območjih oziroma izsuševanje na vlažnih kot načine za zmanjšanje uporabe sveže vode in tudi kot previdnostne ukrepe proti spremembam padavinskih vzorcev zaradi podnebnih sprememb;

41. poziva Komisijo, naj si prizadeva za rešitve problematike odvodnjavanja ter pri tem upošteva tudi dejavnike hudih nalivov, nižje ležečih območij in zastajanja vode;

Četrtek, 19. januar 2012

42. v zvezi s tem opozarja Komisijo na pozitivni vpliv preciznega kmetijstva na rabo vode (prek spremljanju razmer tal in vremenskih napovedi s pomočjo satelitske navigacije) in zahteva, da se naložbe v take in druge inovativne rešitve, ki omogočajo manjšo rabo obratnih sredstev, kot so voda, gnojila in fitofarmacevtska sredstva, vključijo na seznam ukrepov ekologizacije v prihodnji skupni kmetijski politiki;

43. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo upravljanje in ponovno dodeljevanje vodnih pravic ter okrepijo večnamenske kmetijske ekosisteme in kmetijsko-gozdarske sisteme;

44. poziva k večji podpori za usposabljanje kmetov za učinkovito gospodarjenje z vodami, odvajanje in namakanje, vključno s praktičnimi orodji za skladiščenje vode in ukrepi za preprečevanje izgube hranil ali zasoljevanja in paludifikacije, kot tudi k boljšemu določanju cen vode in boljšim shemam za upravljanje vode na lokalni in regionalni ravni, da bi omejili tratenje vode in dolgoročno znižali vhodne stroške; meni, da je treba spodbujati tudi preverjanje vodovodnih cevi, da puščanje vode ne bi imelo prevelikega vpliva na stroške dela in kakovost proizvodov;

*

* *

45. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Neravnovesja v verigi preskrbe s hrano

P7_TA(2012)0012

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. januarja 2012 o neravnovesjih v verigi preskrbe s hrano

(2013/C 227 E/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 8. julija 2010 o prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2013 ⁽¹⁾, z dne 18. januarja 2011 o priznanju kmetijstva kot strateškega sektorja v okviru prehranske varnosti ⁽²⁾ in z dne 23. junija 2011 o skupni kmetijski politiki proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem ⁽³⁾ z dne 5. julija 2011 o učinkovitejšem in pravičnejšem maloprodajnem trgu ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Bolje delujoča veriga preskrbe s hrano v Evropi (COM(2009)0591) in različnih delovnih dokumentov, priloženih temu sporočilu, pa tudi svojih resolucij z dne 7. septembra 2010 o poštenih prihodkih za kmete: bolje delujoča veriga preskrbe s hrano v Evropi ⁽⁵⁾ in z dne 19. januarja 2012 o dobavni verigi za kmetijska obratna sredstva ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2011/7/EU o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL C 351 E, 2.12.2011, str. 103.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0006.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0297.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0307.

⁽⁵⁾ UL C 308 E, 20.10.2011, str. 22.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0011.

⁽⁷⁾ UL L 48, 23.2.11, str. 1.